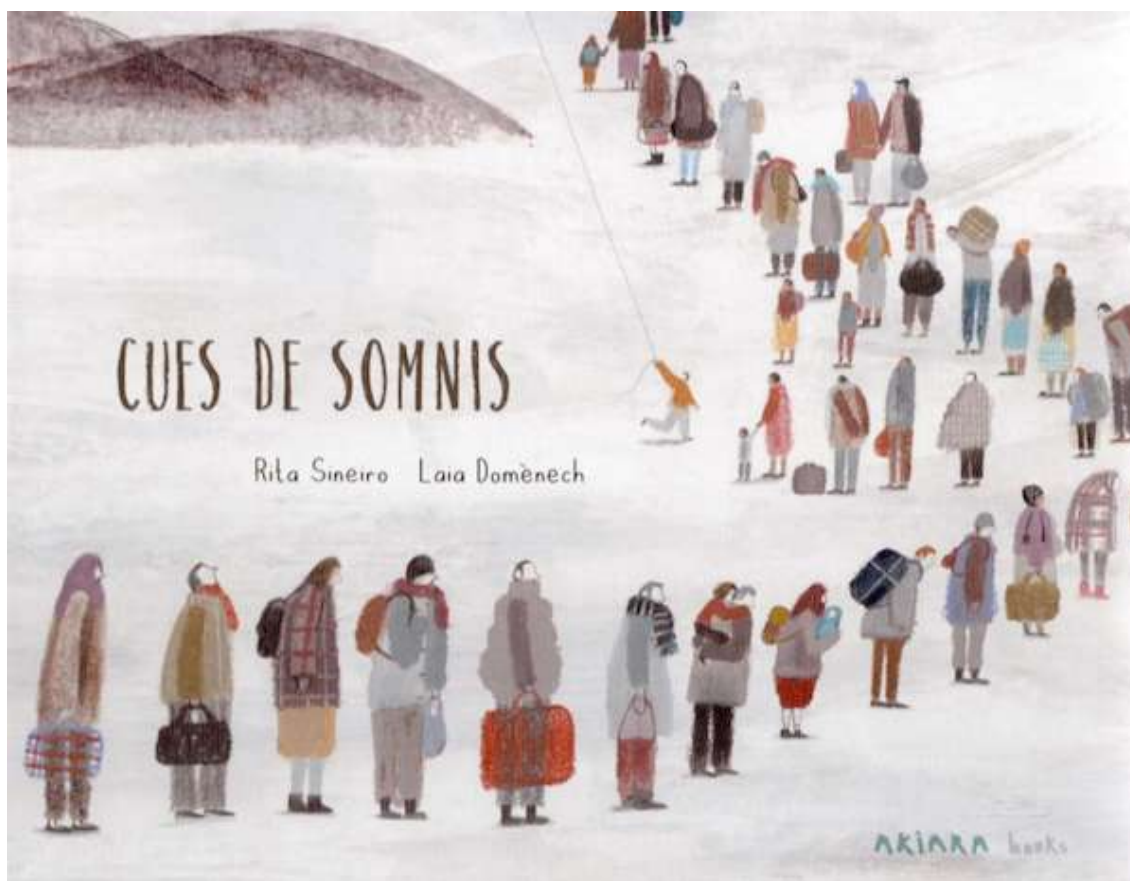

¿Refugiats...? *Connais pas!*

Andreu Sotorra

«Cues de somnis», de Rita Sineiro. Il·lustracions de Laia Domènech. Traducció al català de Pere Comellas. Editorial Akiara Books. Pags. 36. (Edició en català, espanyol i portuguès). Barcelona, 2022. A partir de 5 anys.

Fa la impressió que la crisi dels refugiats, que a pesar que venia de lluny ha marcat sobretot l'inici del segle XXI, tingui una resposta similar a aquell popular *connais pas* que s'atribueix a alguna cosa de la qual, sabent-ne molt, no se'n vol saber res. Per sort, no es pot parlar en temes genèrics que aquest *connais pas* es pugui atribuir a tots els països i tots els organismes i encara molt menys als col·lectius de voluntaris que són els primers a moure's i arribar als indrets on més necessitat tenen les masses de persones que fugen d'una guerra, d'un règim

dictatorial o d'una economia que els esclavitzava.

Una bona mostra d'això és la multitud de reaccions humanitàries i desinteressades que la nova guerra que ha desencadenat el clan genocida rus de Vladímir Putin sobre la població d'Ucraïna ha promogut sobretot arreu d'Europa. Una allau de reaccions humanitàries que ha despertat també en alguns casos la impotència sobre les maneres de fer front a la crisi dels refugiats si aquests són d'una cultura determinada o d'una altra.

Malgrat que és difícil comparar, mentre els assetjats refugiats ucraïnesos han rebut carta blanca d'asil, en altres ja oblidats camps de la frontera amb l'Europa occidental continuen esperant milers d'altres tipus de refugiats que provenen de cultures considerades menys afins a les tradicionals de la vella Europa.

I el mateix es podria dir dels refugiats subsaharians que es juguen la vida en pasteres o sota camions per creuar el Mediterrani i trobar una nova vida si aconsegueixen arribar a les costes andaluses o dels refugiats asiàtics que fan cua al Pas de Calais per arribar a la seva antiga pàtria colonitzadora del Regne Unit.

«Cues de somnis» parla subtilment de tot això. I malgrat que la seva autora, la portuguesa Rita Sineiro, nascuda a Porto, parteix de l'impacte que li van causar les imatges del 2015 del petit Alan, l'infant kurd procedent de Síria que va ser arrossegat fins a la platja turca de la mar Egea, a Bodrum, el seu relat guanya ara una vigència inqüestionable amb les imatges de les cues de mares i infants que fugen d'Ucraïna deixant enrere tota una vida plena d'incerteses per al seu futur.

L'àlbum, més que cap altre àlbum, té dos plans de lectura que és recomanable fer-los per separat. Primer, amb el text de Rita Sineiro, per travessar plegats el recorregut del pare i fill protagonistes de «Cues de somnis». I, després, com si fos una d'aquelles pel·lícules mudes, amb el recorregut visual de les diferents làmines de la il·lustradora de Blanes, Laia Domènech, que expliquen la mateixa història però en imatges i amb un registre diferent, molt treballat amb la tècnica dels pastels d'oli.

Des de la doble làmina inicial amb els tancs que deixen un rastre al seu darrere com un paratge de devastació, passant per la làmina de l'escala vertical on fugitius amb maleta o motxilla circulen en un camí d'esglaons cap a enlloc, anant a les làmines desèrtiques on les figures de fugitius són minúscules, per topar amb una altra doble làmina amb dues botes gegantines que empetteixen els dos protagonistes del relat.

I encara, els camps de centenars de tendes, les llargues cues de la nit per tenir un got d'aigua per rentar-se les dents abans d'intentar dormir o les llargues cues per trobar una mica de menjar o les cues només amb les cames i els peus dels més grans per donar èmfasi al petit protagonista en pla complet i les carantines d'un gos que viu entre els refugiats...

L'àlbum «Cues de somnis» és una aportació a quatre mans contra el *connais pas* de la indiferència davant del drama, del cinisme de segons quins governs davant la misèria i de la salvatge de la guerra per afavorir poders absoluts només propis de cultures medievals.

Fragment d'una de les il·lustracions de © Laia Domènech
per a l'àlbum «Cues de somnis» de Rita Sineiro / Editorial Akiara Books

Enllaços d'interès

(per visionar-los, cal descarregar abans el PDF de la crítica)

Per veure el booktrailer de «Cues de somnis», cliqueu a Vimeo:
<https://bit.ly/3KjOuum>

Per saber què diu sobre la crisi dels refugiats l'obra teatral «Síndrome de gel»,
de Mohamad Bari i Clàudia Cedó, estrenada al Teatre Lliure de Gràcia, cliqueu
aquí per escoltar el podcast [<https://t.co/OsJpkrM3nu>] o aquí per llegir el text
[<https://t.co/T699jCFkKw>].
